

Néhány adalék Trianonról

(Egy olvasói levél alapján)

Tisztelt Szerkesztőség!

A május–júniusi számban közölt, **A 85 éve történt ... c.** trianonnal foglalkozó cikkhez szeretnék hozzászólni.

A trianoni tragédiát nem lehet elégszer ismételni, a fájó sebek soha nem gyógyulnak be, ha még sokan azt is szeretnék elérni. A békeszerződés teljes szövege könyv alakban is olvasható és az Interneten is megtalálható. A történelmünk teljes megismerése lenne a cél, ahol a mindenkori kormányok által elkövetett hibákat is megismerhetjük, **sajnos a múlt hibáiból nem tudunk tanulni**, és hibákat sorra halmozva csak kesergőket énekelünk a régi dicsőségről. A rövidlátás, illúziók kergetése már bebizonyította, nem vezet eredményre. **Amíg őszintén nem tárjuk fel saját hibáinkat, addig a múltat sem lehet tisztázni**, csak bűnbakot lehet keresni, és azt tudunk igazán. Én inkább **apró részletekkel szeretném kiegészíteni a történetet**, amiről kevesen tudnak, vagy tudatosan elfelejtkeznek róla. Remélem e pár történelmi tény felsorolása hozzásegít bennünket ahhoz, hogy jobban érzékeljük a múlt történéseit.

1. 1916. augusztus 17-én Párizsban titkos szerződést kötnek a Románok, részlet a szerződésből:

2.§. Románia kötelezi magát, hogy háborút üzen Ausztria-Magyarországnak, és azt megtámadja a katonai egyezményekben kikötözött feltételek mellett.

5.§. Románia kötelezi magát, hogy nem köt különbékét.

Mivel Románia különbékét kötött, 1918. május 7-én a megkötött titkos szerződés hatályát kellett volna vesztenie, de sajnos nem ez történt.

2. Fernand Vix francia vezérkari ezredes ezt jelentette parancsnokának, Francois Franchet D'Espérey tábornoknak:

„Kötelességemnek vélem megjegyezni, hogy Magyarországgal szemben a követelések napról napra növekszenek, ez egy vesszőfutás. Félő, hogy túl messzire megyünk. Ha a vadat végsőkéig hajszolják, szembeszállhat.”

3. A békeszerződés francia főtítkára kijelenti: **Magyar nemzet egyáltalán nem létezik, nincs Magyar Nemzet.**

4. Ami érthetetlen a cs. és kir. Hadsereg hírszerzése tudta, miben állapodtak meg Párizsban a románok és a franciák, de nem tettek semmit ellenre.

5. 1918 novemberében a magyar kormány **Kratochwill Károly** ezredest küldte Erdély védelmére. Ő maga írja emlékiratában: „Csapataim nem voltak sem bolsevista, sem vörös csapatok, én ezekkel a csapatokkal a proletárdiktatúra ellen akartam fordulni, inkább a román csapatokat támogatom, mint a proletárdiktatúrát.” Így a hazáját árulta el.

Stromfeld Aurél ezredes a Tisza vonalánál megszervezte az ellenállást és sikerrel küzdött. **De Julier Ferenc ezredes elárulta a haditervet a románoknak**, és hozzájárult 102.181 négyzetméternyi terület elvesztéséhez.

Mi történt a második világháború alatt?

Hát ha nem is szívesen, de el kell ismerni, hogy a románok megint túljártak az eszünkön.

1940. június 26-án a szovjet kormány felszólította a Román Királyságot: üritse ki Besszarábiát, ami-

nek eleget is tett. 1940. június 21-én aláírták a német-francia fegyverszüneti szerződést, a franciák most nem tudtak segíteni a románoknak. Románia attól félt további területet veszít el. Ezért egy ügyes technikai húzással elébe ment az eseményeknek, és felkérte a német kancellárt, hogy legyen döntőbíró Magyarország és Románia között, de a **bécsi döntés előtt Hermann Göring fivérének ajándékozta a román bányavállalatok részvényeinek döntő részét**. Így úgy lett meghízva a határ, hogy a románoknak kedvezett. Pl. a kissármási gázmerő, amely egész Erdélyt ellátta, náluk maradt. Ez a képtelen határ magyarázza azt is, miért szenvedett 1944-ben katasztrofális vereséget az Észak-Erdélyt védő magyar hadsereg. A határt csak úgy lehetett védeni, ha a magyar hadsereg román területre lép, a békeszerződésnél ezt is ránk róják, és akkor támadtuk meg Romániát, amikor már az a másik oldalon harcolt. **A románok 1944. szeptember 13-án kötöttek fegyverszüneti egyezményt**, a magyar fegyverszüneti küldöttség majd csak 28-án indul el Moszkvába, közben a magyar hadsereg átlépte a bécsi döntés értelmében az új határt, ami miatt az összes tárgyalási lehetőségeinket elvesztettük. De az is hozzájárult Dálnoki Veress Lajos vezérezredes helyettesei, elárulták. Megint egy árulás, ami a románoknak kedvezett, megint magyar árult el magyart.

A másik történelmi tény, amiről nem akarunk tudomást venni.

Amikor Erdélyt újból átvettük, a magyar országgyűlésbe kinevezett (nem megválasztott) képviselőket küldtünk be a visszatért területekről. S ezzel rosszabbul viselkedtünk, mint a csehek és románok húsz éven keresztül. A románok választásokat tartottak, mi megtagadtuk a polgári jogokat tőlük. A magyar hatóságok a telefonkönyv segítségével összeszedték a román lakosságot és felszólították őket, két órán belül hagyják el az országot. És hogy bántak az ott élő magyarokkal. A nagy nehezen megszerzett Erdélyi Helikon, amit még a románok is engedélyeztek, és nem cenzúráztak, 1941. március 6-tól csak cenzúrázva jelenhetett meg, de rövid idő múltán be is tiltatták. 1941 nyaratól a Helikon találkozót szintén. Azokat, akik a román-magyar megbékélésen dolgoztak a román uralom alatt, mint gróf. Bánffy Dénes, Hunyadi Sándor, Jánosi Andor, Szentirmai Jenő, Tamási Áron, Wass Albert megfigyelték és zaklatták őket.

A szovjet csapatok által elfoglalt területeken a románok, ezerszer adták vissza azt a kegyetlenséget, amit a Horthy-kormány elkövetett velük szemben, elég csak a Maniu gárdára gondolnunk, a kegyetlenségeit a szovjet csapatok is megsokallták.

A történelemben visszamehetünk egészen az 1600-as évek közepéig, mikor a magyar király egyben Habsburg császár mindig magyar területet ígért a szerveződő román nemzet számára, Magyarország terhére. Ami meglepő és történelmi tény igazolja, hogy azok a hamis térképek, amelyeket a trianoni béketárgyalásokon a románok felhasználtak ellenünk, Bécsben készültek.

Bacsa Vilmos
(Gyula)

A Szerkesztőség megjegyzése: A fentiekkel kapcsolatban egyes olvasóknak lehet ellenvéleménye, vagy további megjegyzése. Ezeknek is szívesen helyt adunk.